

Příloha č. 1 – Dodatek č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „Objevuji svět pro život“ č.j. 280/2022, který je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Škola: Šafránkova základní škola a mateřská škola Nalžovské Hory, příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Božena Kodýtková, MBA, MBE

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Božena Kodýtková, MBA, MBE

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl projednán a schválen pedagogickou radou dne **29. 8. 2022**

a školskou radou dne 10. 11. 2021

V Nalžovských Horách dne: 31. 8. 2022

.....
Mgr. Božena Kodýtková, MBA, MBE, ředitelka školy

Tímto dodatkem se upravuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Objevuji svět pro život“ ve znění platných dodatků od 1. 9. 2022

Dodatek k ŠVP v souvislosti se změnami k 1. 9. 2022

Obsah změn:

1. Doplnění kapitoly 3 Charakteristika ŠVP

2. Příloha ke kapitole 3 Charakteristika ŠVP

1. Doplnění kapitoly 3 Charakteristika ŠVP:

- zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

3. Charakteristika ŠVP: Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a rodiči.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého

vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze 3.

V IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. **Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.** Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a priznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- *respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,*
- *metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,*
- *důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,*
- *respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,*
- *podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),*
- *respektování míry nadání žáka a jeho specifika,*
- *orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,*
- *orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,*
- *individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),*
- *respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,*
- *zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,*
- *zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,*
- *intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.*

Organizace výuky

- *střídání forem a činností během výuky,*
- *u mladších žáků využívání skupinové výuky,*
- *postupný přechod k systému kooperativní výuky,*
- *v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,*
- *změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,*

- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s PPP Klatovy a SPC Plzeň.

3. Charakteristika ŠVP: zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.

- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.

2. Příloha ke kapitole 3 Charakteristika ŠVP - zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

➤ ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

➤ ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

➤ ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

➤ ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

➤ ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

➤ ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

➤ ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

➤ ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

➤ ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-

5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

určuje samohlásky a souhlásky

seřadí slova podle abecedy

správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná

osobní zájmena; časuje slovesa

- *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
 - *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí*
 - *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami*
 - *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry*
- *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *má pozitivní vztah k literatuře*

5.1.2 CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- **CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- **CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- **CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

- **CJ-5-2-01p** pozdraví a poděkuje
- **CJ-5-2-02p** sdělí své jméno a věk
- **CJ-5-2-03p** vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- **CJ-5-3-02p** rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- **CJ-9-1-01p** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- **CJ-9-1-02p** rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

- **CJ-9-2-01p** *odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- **CJ-9-3-01p** *rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

- **CJ-9-4-03p** *reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

5.1.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- *rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
- *rozumí jednoduchým pokynům učitele*

MLUVENÍ

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.1 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-3-1-1 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- *M-3-1-2 čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- *M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat*
- *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- *M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- *M-5-1-2 zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- *M-5-1-3 zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- *M-5-1-4 zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*
- *používá kalkulačtor*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-3-2-2 modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- *M-3-2-3 doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- *- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- *- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

- *M-3-3-1 pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- *M-3-3-01p rozezná přímkou a úsečkou, narýsuje je a ví, jak se označují*
- M-3-3-2 používá pravítko*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-3-1 znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
- *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky*
- *M-5-3-2 vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *M-5-3-03sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *pozná základní tělesa*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- *M-9-1-01p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- *M-9-1-1 čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- *M-9-1-2 píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu*
- *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-9-2-01p vyhledává a třídí data*
- *M-9-2-02p porovnává data*
- *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku*
- *- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládá početní úkony s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
- *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce*
- *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary*

- *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti*
- *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- *M-9-3-11 sestrojí síť základních těles*
- *M-9-3-12p načrtne základní tělesa*
- *M-9-3-12 zobrazuje jednoduchá tělesa*
- *- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *- používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy*
- *M-9-4-1 hledá různá řešení předložených situací*
- *M-9-4-2 aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

5.3.1 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

- *ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače*
- *ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu*

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- *žák*
- *ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy*
- *ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu*
- *dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou*

5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
- ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

- ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*
- ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p *rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*
- ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata*
- ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- ČJS-5-4-06p *reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
- ČJS-5-4-07p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

- ČJS-3-5-01p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- ČJS-3-5-01p *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- ČJS-3-5-02p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-02p *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*
- ČJS-3-5-03p *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

- ČJS-5-5-01p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- ČJS-5-5-04p *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí*

jednoduchou dopravní situaci na hřišti

- *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky*
 - *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*
- ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

5.5.1 DĚJEPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí*
- *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*
- *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- *D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území*
- *D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu*
- *D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- *D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*
- *D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- *D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

- *D-9-5-3 popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*
- *D-9-5-4 D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století*
- *D-9-6-3 vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století*
- *D-9-6-4 rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap*

MODERNÍ DOBA

- *D-9-7-1 D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*
- *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

- *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
- *D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- VO-9-1-03p *přístupuje kriticky k projevům vandalismu*
- VO-9-1-06p *v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí*
- VO-9-1-07p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- VO-9-1-07p *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- VO-9-1-08p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- VO-9-1-09p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- VO-9-1-08p *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- VO-9-2-01p *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*
- VO-9-2-04p *formuluje své nejbližší plány*

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

- VO-9-3-02p *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- VO-9-3-02p *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi*
- VO-9-3-03p *ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*
- VO-9-3-04p *uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům*
- VO-9-3-07p *uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- VO-9-4-02p *uvede základní prvky fungování demokratické společnosti*
- VO-9-4-02p *chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- VO-9-4-02p *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- VO-9-4-04p *vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů*
- VO-9-4-05p *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- VO-9-4-05p *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*

- **VO-9-4-08p** *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- **VO-9-4-09p** *uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- **VO-9-4-09p** *vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu*
- **VO-9-4-10p** *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- **VO-9-4-10p** *v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- **VO-9-5-01p** *uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování*
- **VO-9-5-01p, VO-9-5-02p** *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy*
- **VO-9-5-06p** *uvede příklady mezinárodního terorismu*

5.6.1 FYZIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

- **F-9-1-01p** změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES

SÍLY

- **F-9-2-1** rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- **F-9-2-2** zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- **F-9-2-04p** rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- **F-9-2-05p** předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- **F-9-2-06p** aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- **F-9-3-01p** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

- **F-9-4-02p** uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- **F-9-4-03p** rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- **F-9-4-04p** rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- **F-9-4-05p** pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

- **F-9-5-1** rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- **F-9-5-2** posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

- **F-9-6-01p** sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- **F-9-6-02p** vyjmenuje zdroje elektrického proudu

- **F-9-6-03p** rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- **F-9-6-07p** zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

VESMÍR

- **F-9-7-01p** objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- **F-9-7-02** odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
 - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
 - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 CHEMIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- **CH-9-1-01p** rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- **CH-9-1-02p** pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- **CH-9-1-03p** reaguje na případy úniku nebezpečných látek
 - rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

- **CH-9-2-01p** pozná směsi a chemické látky
- **CH-9-2-02p** rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- **CH-9-2-05p** rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- **CH-9-2-06p** uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- **CH-9-3-02p** uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- **CH-9-3-03p** rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

- **CH-9-4-01p** pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- *CH-9-5-01p* popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- *CH-9-5-03p* orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- *CH-9-6-02p* zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- *CH-9-6-02p* vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- *CH-9-6-06p* uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

- *CH-9-7-01p* uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- *CH-9-7-03p* zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- *P-9-1-01p* orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- *P-9-1-03p* zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- *P-9-1-04p* rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- *P-9-1-07p* uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- *P-9-2-01p* rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- *P-9-2-03p* pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

- *P-9-3-2* porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

- *P-9-3-3 rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití*
- *P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování*
- *P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*
- *P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí*

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- *P-9-4-1 porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *P-9-4-2 rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- *P-9-4-3 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- *P-9-4-4 ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*
- *- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb*

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- *P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka*
- *P-9-5-3 popíše vznik a vývin jedince*
- *P-9-5-4 rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*
- *P-9-5-5 zná zásady poskytování první pomoci při poranění*

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- *P-9-6-1 popíše jednotlivé vrstvy Země*
- *P-9-6-2 pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
- *P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik*
- *P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*

ZÁKLADY EKOLOGIE

- *P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému*
- *P-9-7-3 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech*
- *P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky*
- *P-9-7-4 pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- **P-9-8-1** využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- **P-9-8-2** dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.6.4 ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- **Z-9-1-02p** rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- **Z-9-1-04p** získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- **Z-9-2-02p** objasní důsledky pohybů Země
- **Z-9-2-04p** uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- **Z-9-2-04p** uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

REGIONY SVĚTA

- **Z-9-3-2** vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- **Z-9-3-3** rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- **Z-9-3-03p** charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- **Z-9-4-02p** uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách neznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- **Z-9-5-1** umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- **Z-9-5-2** uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- **Z-9-5-3** uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- **Z-9-6-1** vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- **Z-9-6-2** charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- **Z-9-6-03p** určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- **Z-9-6-3** rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- **Z-9-6-03p** uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- **Z-9-6-4** vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- **Z-9-7-01** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- **Z-9-7-03p** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- *HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku*
- *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy – 2. období

- *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou*
- *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy*
- *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
- *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování*

2. stupeň

- *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*
- *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*
- *HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry*
- - *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
- - *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
- - *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- *X-3-1-1 rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *X-3-1-2 V-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – 2. období

- *VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

2. stupeň

- *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *X-9-1-1 V-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- *X-9-1-2 při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních*
- *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

- **VZ-9-1-01p** *chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny*
- **VZ-9-1-03p** *uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých*
- *možností usiluje o aktivní podporu zdraví*
- **VZ-9-1-05p** *projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy*
- **VZ-9-1-07p** *dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování*
- **VZ-9-1-08p** *svěří se se zdravotním problémem*
- **VZ-9-1-13p** *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- **VZ-9-1-13p** *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- **VZ-9-1-14p** *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*
- **VZ-9-1-15p** *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*
- **VZ-9-1-16p** *chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- **TV-3-1-01p** *zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- **TV-3-1-04p** *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- **TV-3-1-05p** *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- *- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – 2. období

- **TV-5-1-01p** *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*
- **TV-5-1-02p** *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*

- **TV-5-1-03p** *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- **TV-5-1-04p** *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- **TV-5-1-05p** *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- **TV-5-1-06p** *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- *- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **TV-9-1-02p** *usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- **TV-9-1-03p** *cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- **TV-9-1-04p** *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
TV-9-1-04p *vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- **TV-9-1-05p** *uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- **TV-9-1-05p** *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
- *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **TV-9-2-01** *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- **TV-9-2-02p** *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **TV-9-3-01p** *užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- **TV-9-3-02** *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- **TV-9-3-03** *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*

- **TV-9-3-04p** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- **TV-9-3-05p** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- **TV-9-3-06p** spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

- **ZTV-3-1-01** uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- **ZTV-3-1-02** zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

- **ZTV-5-1-01** zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- **ZTV-5-1-02** zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- **ZTV-5-1-03** upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

2. stupeň

- **ZTV-9-1-01** uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- **ZTV-9-1-02** zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- **ZTV-9-1-03p** vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.9.1 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

- ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

- ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
- ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

- **ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách**
- **ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života**
- **ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání**
- **ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání**
 - **byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů**
 - **byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání**